

Zwerven

In de jaren negentig viel in 's-Hertogenbosch mijn oog op de in onbruik geraakte synagoge. Ik vroeg de beheerder of ik gedurende de gouden uren, tijdens zonsopkomst en zonsondergang, foto's mocht maken. Wekenlang zwierf ik er, de sleutel brandend in mijn broekzak, rond met mijn camera en 1600 asa filmpjes. Er hing een naargeestige sfeer en het resultaat was niet zo geslaagd als ik gehoopt had.

Ooit huisde in 's-Hertogenbosch Museum Het Kruithuis. Heden ten dage is het middeleeuwse pand een stek voor de beeldende kunstenaar op weg naar een groter podium. In de jaren negentig had Museum Het Kruithuis wereldwijd aanzien op gebied van sierraden en keramiek. Ik liep er regelmatig binnen om me te laten inspireren. De vaste collectie omvatte werk van onder andere Picasso en Borek Sipek.

Museum Het Kruithuis zou verbouwd worden tot hét Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch. Ambtelijke molens draaiden traag, de verhuizing naar een oude manege elders in de stad diende als mes op de keel voor die ambtenaren, het zou ze leren, en weer verstreken er jaren. Museum Het Kruithuis zakte langzaam in het Bossche moeras en verloor aanzien en expositieruimte.

In het nieuwe millennium sloeg de vestingstad dan toch haar vleugels uit, er kwam een heus Museumkwartier. Het Noordbrabants Museum kreeg een hippe buurman; het fonkelnieuwe Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch. Een monumentale glazen serre verbindt het oude stadspaleis en de oude Rijksarchieven met dat wat nu het SM's is. De eerste maanden van dit jaar zwierven er demonen van Jheronimus Bosch rond tijdens de grote tentoonstelling, zelfs tot in de installaties van Jeroen Kooijmans in het SM's drongen zij door.

Nog een stedelijk museum, nu in Amsterdam, ik was er sinds de jaren negentig niet meer geweest. Vorig jaar stond ik er voor de deur, maar het was er te druk en ik keerde huiswaarts. Maar nu ging het lukken. Ik betrad de badkuip en herkende direct wat ik tientallen jaren geleden achterliet, een Appel op de muur, het witgekalkte trapportaal, vissengraadpakket en Malevich. Nadat ik ook Mondriaan en het veel te druk gepresenteerde Machine Spektakel van Jean Tinguely gezien had, liep ik naar The Beanery. Kienholz bouwde ooit het kunstenaarscafé uit Los Angeles na. Deze tijdsapsule zag er exact hetzelfde uit als in 1965. Het was slechts een beetje afgestoft in 2012.

Ook dit Stedelijk Museum stond velen jaren met de rug naar de stad. Er waren wel rebelse tentoonstellingen in het oude postkantoor naast Amsterdam Centraal, maar Hét Stedelijk was gehuld in stof. No Entry. Rondolende cultuurminnaars, geweeklaag alom.

Terug in 's-Hertogenbosch. De synagoge werd verbouwd tot een intiem muziekpodium. Een perfecte plek om een glanzend zwarte vleugel en de Amsterdamse Reinbert de Leeuw samen te brengen. De graatmagere musicus, gestoken in een veel te groot pak, beroerde met zijn vingers het klavier op door Erik Satie gerangschikte noten. Als geen ander weet De Leeuw de Gnossienne's te vertolken. Zijnde deelgenoot van dit concert zag ik hoe hij na afloop huiswaarts wilde keren, maar een leuke band bleek te hebben. De Leeuw, intussen in een kekke regenjas gestoken, keek gedwee toe hoe een passant de platte band van zijn auto verving, zodat ook hij zijn zwerftocht kon vervolgen.

Column Nieuwsbrief Terra Art Projects Zoetermeer

© Patrick Lijdsman / Oktober 2016